

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **JUDr. M.**, pobytom Z., proti žalovanej: **Sociálna poisťovňa - ústredie**, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. februára 2010 č. k. 2S 240/09-24, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. februára 2010 č. k. 2S 240/09-24 **potvrďuje**.

Žalobcovi právo na náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na správnom orgáne

Rozhodnutím č.: 322-2822-GC-09/2008 zo dňa 23.09.2009 žalovaná ako odvolací správny orgán zmenila odvolaním napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, zo 16. marca 2009 č.: 705-0210000004-GC09/09 tak, že vypúšťa text: „...§ 210 ods. 1 písm. a)...“ a dopĺňa text: § 210 ods. 1...“, a v ostatnom rozhodnutí potvrdila.

Uvedeným rozhodnutím prvostupňového orgánu bolo rozhodnuté, že žalobcovi, ako samostatne zárobkovo činnnej osobe, účasť na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení ku dňu 31. marca 2008 nezaniklo.

Svoje rozhodnutie žalovaná s odkazom na § 5 písm. c), § 14 ods. 1 písm. b), § 15 ods. 1, § 21 ods. 1 a ods. 4 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) odôvodnila vo veci predovšetkým tým, že Komora komerčných právnikov Slovenskej republiky vydala 29. januára 1997 licenciu č. j. 2314/1997 oprávňujúcu komerčného právnicka na poskytovanie právnej pomoci podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch

Ďalej bolo v druhostupňovom konaní žalovanou z predloženého spisového materiálu zistené, že

- pobočke žalovanej v Bratislave bol doručený Registračný list fyzickej osoby – odhláška účastníka konania, ako samostatne zárobkovo činnnej osoby s dátumom zániku poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby 31. marca 2008, a že
- v spoločnosti S. s.r.o., vystupuje žalobca ako konateľ v uvedenej spoločnosti.

Hoci hore uvedené podanie smerovalo k zániku sociálno-poistného vzťahu žalobcu a žalovanej, žalovaná vyslovila úsudok, že žalobca je aj po 1. júli 2007 povinne nemocensky a povinne dôchodkovo poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou, pretože podľa údajov Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky mal žalobca za rok 2006 príjem vyšší ako bola zákonom ustanovená hranica príjmu (tzn. 91.200,- Sk pre rok 2006).

Podľa § 21 ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. v znení k 30. júnu 2007 povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniká vždy samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. b) a c) dňom zániku týchto oprávnení, a samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. c) odo dňa vzniku pracovného pomeru, v ktorom na výkon činnosti je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, 21) ak od tohto dňa podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c).

Podľa názoru žalovanej vysloveného v predmetnom rozhodnutí s dôrazom na ustanovenie § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 Z.z. zmenou formy výkonu advokácie nezaniká postavenie advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby a tiež nezaniká povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie podľa § 21 ods. 4 písm. b) cit. zák. č. 461/2003 Z.z., pretože advokátovi nezaniklo oprávnenie na výkon činnosti. Naopak, zmena formy výkonu advokácie má podľa žalovanej za následok len zmenu v spôsobe zdaňovania príjmu advokáta, v dôsledku čoho až môže u advokáta zaniknúť povinné nemocenské a dôchodkové poistenie podľa citovaného ustanovenia § 21 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. Preto zmena formy výkonu advokácie je vo vzťahu k postaveniu advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa zák. č. 461/2003 Z.z. právne bezvýznamná.

Žalovaná tiež poukázala na to, že ak príjem advokáta, ktorý vykonáva činnosť podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 586/2003 Z.z.“) samostatne, je zdaňovaný ako príjem z podnikania podľa § 6 ods. 1 písm. c) zák. č. 595/2003 Z.z. a jeho výška má vplyv na vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby, avšak príjem advokáta, ktorý vykonáva advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 12 ods. 1 písm. e) zák. č. 586/2003 Z.z. je zdaňovaný ako príjem zo závislej činnosti podľa § 5 ods. 1 písm. b) zák. č. 595/2003 Z.z. Preto konateľ spoločnosti nemá na účely sociálneho poistenia postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby.

Navyše žalovaná zdôraznila, že zánik oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu k 31. marcu 2008 (vyčiarknutie zo zoznamu advokátov vedených Slovenskou advokátskou komorou), ani vznik pracovného pomeru od 01. apríla 2008, v ktorom je na výkon činnosti potrebné mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, nebol v prípade účastníka konania preukázaný.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal na Krajský súd v Bratislave žalobu zo dňa 01.12.2009.

Krajský súd ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj postup správnych orgánov bol v súlade so zákonom, a preto žalobu zamietol.

Svoje zamietajúce rozhodnutie odôvodnil tým, že správne orgány podrobne odôvodnili, prečo žalobcovi, ktorý sa stal ku dňu 16.04.2008 spoločníkom a konateľom spoločnosti S. s.r.o., nezaniklo povinné sociálne poistenie ako samostatne zárobkovo činnéj osobe podľa § 21 zák. č. 461/2003 Z.z. Na základe uvedeného sa krajský súd stotožnil s podrobným odôvodnením, ktoré správne orgány uviedli vo svojich rozhodnutiach.

Tiež krajský súd vyzdvihol vplyv výšky príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 písm. c) zák. č. 595/2003 Z.z. na vznik povinného nemocenského a dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnéj osoby, pričom zmenu formy výkonu advokácie vo vzťahu k postaveniu advokáta ako samostatne zárobkovo činnéj osoby podľa zák. č. 461/2003 Z.z. vyhodnotil krajský súd ako právne bezvýznamnú.

Uvedené však nie je prípad žalobcu, u ktorého po určitú dobu existoval súbeh dvoch dôvodov, pre ktoré ho v zmysle citovaného zákona bolo potrebné považovať za samostatne zárobkovo činnú osobu (v zmysle § 5 písm. c) a aj d/). Podľa krajského súdu žalobca nestratil oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti (ktoré mu vzniklo zápisom do zoznamu advokátov) a ani inak nespĺňa podmienky, ktoré by mali za následok zánik jeho predmetných povinných poistení v zmysle § 21 ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z.

Záverom krajský súd upozornil aj na to, že obdobná problematika bola už riešená, a to napríklad prostredníctvom rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21Sn 11/2008-40 zo dňa 14.04.2009 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžso 44/2009 zo dňa 26.11.2009.

III.**Odvolanie žalobcu/stanoviská**

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 11.03.2009 (č. 1. 28) proti rozsudku prvostupňového súdu žalobca poukázal na to, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Žalobca zotrval na svojom argumente, že mu podľa § 21 ods. 4 písm. c) zák. č. 461/2003 Z.z. ku dňu 30.06.2007 zaniklo postavenie povinne nemocensky a dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby.

S odvolaním sa na § 178 ods. 1 písm. a) zák. č. 461/2003 Z.z. žalobca spochybnil kompetenciu žalovanej rozhodovať o vzniku alebo zániku oprávnenia na podnikanie.

Ďalej žalobca prostredníctvom svojho odvolania zdôraznil, že žalovaná pri posudzovaní existencie oprávnenia na podnikanie nie je oprávnená stanovovať vlastné kritéria, kto pre účely zákona o sociálnom poistení má oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti. Za tejto situácie nemôže robiť opačný záver v prejednávannej veci od záveru, ktorý urobil na takéto oprávnený orgán (v danom prípade Slovenská advokátska komora v zmysle § 71 ods. 2 písm. k/ zák. č. 586/2003 Z.z.).

Záverom žalobca navrhol zrušiť uznesením napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Z vyjadrenia žalovanej (č. 1. 31) zo dňa 23.03.2010 vyplýva, že žalovaná sa stotožňuje s vysloveným právnym názorom krajského súdu, že aj advokáta, ktorý vykonáva svoju činnosť ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným podľa zák. č. 586/2003 Z.z. je potrebné považovať pre účely § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 Z.z. za samostatne zárobkovo činnú osobu. Obdobne sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že súd nie je viazaný potvrdením vydaným predsedníctvom Slovenskej advokátskej komory, nakoľko nejde o kompetentný orgán na posúdenie postavenia advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia.

Tiež žalovaná poukázala v svojom stanovisku na rozsudky Krajského súdu v Žiline: č. 21Sn 8/2008, 21Sn 10/2008, 21Sn 11/2008, 21Sn 12/2008, všetky zo 14. apríla 2009, č. 21Sn 7/2008 z 02. decembra 2008 a č. 21Sn 13/2008 z 05. mája 2009 a taktiež na rozsudok Krajského súdu v Nitre č. 26S 4/2009 z 10. septembra 2009, v ktorých tieto súdy zaujali v podobnej veci právne stanovisko, že aj advokáta, ktorý vykonáva svoju činnosť ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným podľa zák. č. 586/2003 Z.z., je potrebné považovať za samostatne zárobkovú osobu.

Z uvedených dôvodov žalovaná žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v plnom rozsahu, ako vecne správny, potvrdil.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a viazaný argumentmi právneho názoru vyjadreného v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 290/2010-8 zo 7. septembra 2010 senát po neverejnej porade postupom podľa § 135 ods. 1 bol nútený konštatovať, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Predovšetkým konajúci senát Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že v prejednávanej veci ide o obdobnú problematiku zániku účasti žalobcu (advokáta) na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení z titulku funkcie štatutárneho orgánu advokátskej spoločnosti, na akú dal odpoveď prostredníctvom svojho rozsudku sp. zn. 1Sžso 7/2009 z 30. marca 2010.

Ďalej je nutné povedať, že dňa 08. decembra 2010 Správne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky malo hlasovať o publikácii právnych viet z rozsudku sp. zn. 9Sžso 52/2009 z 31.03.2010, ktorý celkom odlišným spôsobom (od hore uvedeného rozsudku sp. zn. 1Sžso 7/2009 z 30. marca 2010) posúdil zánik účasti advokáta na povinnom poistení. Nakoľko však v procese hlasovania o publikácii právnych viet nedošlo k jednote názorov členov kolégia a zo strany prizvaných hostí zazneli s publikáciou nesúhlasné reakcie, bolo hlasovanie Správneho kolégia o tejto otázke odložené na neskoršie zasadnutie.

Avšak medzičasom Ústavný súd Slovenskej republiky zverejnil svoje uznesenie sp. zn. I. ÚS 290/2010-8, v ktorom sa k tejto problematike vyjadril dňa 07.09.2010. Nakoľko rozhodnutia ústavného súdu majú na výklad právnych predpisov podľa čl. 152 ods. 4 ústavy nezanedbateľný vplyv, musel sa konajúci senát Najvyššieho súdu s existenciou tohto uznesenia v konaní o odvolaní vypoariadať.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

Z právneho poriadku Slovenskej republiky vyplýva, že ústavný súd vykonáva konkrétnu kontrolu ústavnosti v zmysle čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky prostredníctvom Šiesteho oddielu Tretej časti zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 38/1993 Z.z.“). V tomto konaní o sťažnostiach fyzických a právnických osôb vydáva dva druhy rozhodnutí. Na prvom mieste rozhoduje postupom podľa § 25 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z.z. uznesením o prípustnosti ústavnej sťažnosti na prieskum ústavnosti, pričom skúma podmienky konania (najmä svoju právomoc, úplnosť zákonných náležitostí, prípustnosť a oprávnenosť či včasnosť sťažnosti).

Podľa § 25 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá Ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré

nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže Ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak Ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Naopak v konaní o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa § 56 zák. č. 38/1993 Z.z. ústavný súd rozhoduje o merite ústavnej sťažnosti formou nálezu.

Podľa § 56 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. platí, že ak Ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie Ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Konajúci súd má vedomosť, že hore uvedeným uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 290/2010-8 zo 7.septembra 2010 bola zamietnutá sťažnosť JUDr. M. K., Ž. vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžso/37/2009 zo 16. februára 2010. Uvedený rozsudok sp. zn. 4Sžso/37/2009 sa týkal obdobnej veci ako je vec prejednávaná súdom v tomto konaní s tým, že senát 4S argumentáciu sťažovateľky vo vzťahu k zániku povinného poistenia označil za nedôvodnú a potvrdil rozsudok krajského súdu o zamietnutí žaloby sťažovateľky.

V časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd po citácii podstatných argumentov z rozsudku sp.zn. konštatoval, že „Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu (nadväzujúceho na právny názor krajského súdu a vo veci konajúcich správnych orgánov) obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.“

Je jednoznačné, že ústavný súd sa po procesnej stránke nielen zaoberal prípustnosťou, či neopodstatnenosťou podanej ústavnej sťažnosti, ale aj citoval v bode 14. uznesenia konkrétne dôvody rozsudku 4Sžso 37/2009 takto : „... Najvyšší súd... dospel záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť. Správne orgány ako aj krajský súd podrobne odôvodnili, prečo žalobkyni, ktorá sa stala 7. januára 2008 spoločníčkou a zároveň konateľkou v spol. s r.o. poskytujúcej advokátske služby podľa § 15 zákona o advokácii nezaniklo povinné sociálne poistenie ako SZČO podľa § 21 zákona o sociálnom poistení.

Odvolací súd sa s týmito dôvodmi stotožnil a na zdôraznenie ich správnosti podľa § 219 ods. 2 OSP dopĺňa, že § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení vymedzuje pojem SZČO. Upravuje aj postavenie advokáta, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu existencia oprávnenie (zrejme oprávnenia, pozn.) advokáta na vykonávanie advokátskej činnosti, podmienená jeho zápisom v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu má za následok, že musí byť považovaný za SZČO pre potreby zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b) a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b) a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona p sociálnom poistení.

Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava, obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, ktorý upravuje formu ktorou môže advokát vykonávať advokáciu, lebo základným predpokladom pre výkon, advokácie je vykonávanie takejto činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Na výkon advokátskej činnosti je teda oprávnený len advokát, ktorý je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora. A práve vymedzenie SZČO podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať túto činnosť.

Navyše § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spol. s r. o. a účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb jednotlivých spoločníkov a konateľov, ktorými môžu byť len advokáti, a ktorých účasť v spoločnosti zaniká vyčiarknutím zo zoznamu advokátov, v skutočnosti stratou oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými právne významnými námietkami žalobkyne.

Skutočnosti, ktorými žalobkyňa v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu v odvolacom konaní neboli zistené. V zásade boli zhodné s námietkami, ktoré žalobkyňa uplatňovala už v konaní na súde prvého, stupňa a s ktorými sa krajský súd náležité vysporiadal.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd... odvolaniu žalobkyne nevyhovel a rozsudok Krajského súdu... ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil...“

Hore citované dôvody rozsudku 4Sžso 37/2009 vyhodnotil z meritórneho hľadiska (tzn. vo veci samej) smerom k úrovni zisteného skutkového stavu a posúdil nasledujúce právne závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky formuláciou, že *„dôvody rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžso 37/2009 zo 16. februára 2010 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu najvyšší súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.“* Na základe takto sformulovaných právnych argumentov v tejto časti ústavný súd argumentáciu sťažovateľky odmietol (viď bod 18. uznesenia ústavného súdu) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ďalej v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základných práv podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy vyslovil ústavný súd, že *„vzhľadom na profesné zameranie sťažovateľky, navyše kvalifikovane právne zastúpenej, nepovažoval ústavný súd za dôvodné vyzvať sťažovateľku na odstránenie nedostatkov sťažnosti, a preto jej sťažnosť podľa § 25 ods. 2 (v spojení s § 20 ods. 1) zákona o ústavnom súde v tejto jej časti odmietol z dôvodu nedostatku zákonom predpísaných náležitostí.“*

Následne po citácii podstatných argumentov sťažovateľky ústavný súd prostredníctvom bodu 25. uznesenia sťažnosť aj v ďalšej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z.z. pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Na základe takto vykonanej analýzy má Najvyšší súd jednoznačne preukázané, že uznesením sp. zn. I. ÚS 290/2010-8 zo dňa 07.09.2010 sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril dostatočným spôsobom k základným právam advokátky v súvislosti s aplikáciou práva sociálneho zabezpečenia na otázku zániku či trvania jej účasti na povinnom poistení z pohľadu samostatne zárobkovo činnnej osoby. Uvedené uznesenie ústavného súdu súčasne vykazuje podmienky, ktoré zákon prostredníctvom § 135 O.s.p. spája s viazanosťou všeobecného súdu rozhodnutím ústavného súdu.

Podľa § 135 ods. 1 veta druhá O.s.p. súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd.

Nakoľko prostredníctvom hore citovaného rozsudku sp. zn. 4Sžso 37/2009 zo 16. februára 2010 sa riešila právna otázka, tzn. výklad vzniku, či zániku účasti advokáta ako konateľa advokátskej spoločnosti na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení v medziach ustanovení § 5 písm. c), § 14 ods. 1 písm. b), § 15 ods. 1, § 21 ods. 1 a ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z.

Za týchto okolností nemá konajúci senát Najvyššieho súdu vytvorený dostatočný rozhodovací priestor na aplikáciu svojich právomocí nezávislého súdnictva v zmysle čl. 144 ods. 1 ústavy a je nútený v zmysle § 116 ods. 2 písm. f) zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príseďiacich mechanicky prevziať argumentáciu senátu 4S, ktorá bola prostredníctvom uznesenia sp. zn. I. ÚS 290/2010-8 zo dňa 07.09.2010 označená za ústavne konformnú. Takýto prístup k rozhodnutiu veci však nie je možné vykladať, že konajúci senát je presvedčený o nesprávnosti argumentov (najmä existencia zákonných prekážok vo forme pozastavenie výkonu advokácie /viď § 9 ods. 1 písm. a/ zák. č. 586/2003 Z.z./ a postavenie konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným /viď § 15 ods. 6 zák. č. 586/2003 Z.z./ spôsobuje u advokáta – fyzickej osoby **dočasný** zánik oprávnenia na výkon advokácie, ktorého trvanie je podmienené časovou existenciou prekážky) vyslovených v rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžso 7/2009 z 30. marca 2010.

Tomuto nežiaducemu stavu mohol Ústavný súd Slovenskej republiky predísť tým, ak by nebol prehnane formalistický a zaoberal by sa aj opačnými argumentmi vyslovenými Najvyšším súdom prostredníctvom jeho rozsudku sp. zn. 1Sžso 7/2009 z 30. marca 2010,

ktorý sťažovateľka pripojila k svojej sťažnosti ako jeden z možných podporných argumentov. Ústavný súd namiesto toho prostredníctvom bodov 24. a 26. poznamenal, že „rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžso/37/2009 bol vyhlásený 16. februára 2010 a rozsudok tohto súdu, na ktorý sťažovateľka poukázala (sp. zn. 1Sžso/7/2009) bol z 30. marca 2010, teda vo veci napadnutej sťažovateľkou nemohol konajúci senát (4 Sžso) reagovať na právny názor vyslovený v analogickej skutkovej veci neskôr iným senátom (v danom prípade senátom 1Sžso 30. marca 2010). Z uvedeného dôvodu (na sťažovateľkou produkovanom skutkovom základe) nemohlo ani dôjsť k sťažovateľkou proklamovanému porušeniu (resp. „byť zasiahnuté do princípu právnej istoty...“, keď „Najvyšší súd SR v dvoch obdobných veciach rozhodol odlišne“) označených článkov ústavy a dohovoru pre absenciu príčinnej súvislosti (nedostatok žiadnej spojitosti) medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 14 dohovoru.“, resp. navyše objasnil svoj postoj k predkladanému rozsudku 1Sžso 7/2009 tým, že „ak iný senát najvyššieho súdu má iný právny názor totožný s právnym názorom sťažovateľky, potom ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak právomoc, ktorá podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je zverená práve najvyššiemu súdu“.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v relevantných (v medziach uznesenia sp. zn. I. ÚS 290/2010-8 zo dňa 07.09.2010) predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 4Sžso 37/2009, Najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 08. februára 2011

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová